

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

вступних випробувань на 2023 рік

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, ОПП
«Перекладознавчі студії: італійська мова та культура, англійська мова»

Програма вступних випробувань на 2023 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська (Перекладознавчі студії: італійська мова та культура, англійська мова). Київ: МДУ, 2023. 11 с.

Укладачі: Трифонова Г. В., к.соц.ком., доцент кафедри РГФ, Ципоренко Л.Д., ст. викладач кафедри РГФ, Поклад Т.М., асистент кафедри РГФ.

Рецензенти:

Сидоренко О. М., к. філол.н., доцент кафедри мовних і гуманітарних дисциплін №1 Донецького національного медичного університету;

Балабан О.О., к.філол.н., доцент кафедри загального мовознавства Київського національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Програма затверджена на засіданні кафедри романо-германської філології

Протокол № 4 від 21.02.2023 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ 035.052 РОМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША - ІТАЛІЙСЬКА ОП «ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ СТУДІЇ: ІТАЛІЙСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА, АНГЛІЙСЬКА МОВА».....	4
РОЗДІЛ 2. ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ 035.052 РОМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША - ІТАЛІЙСЬКА ОП «ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ СТУДІЇ: ІТАЛІЙСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА, АНГЛІЙСЬКА МОВА»ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА БАЗІ ДИПЛОМА МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА) ЗА КОШТИ ФІЗИЧНИХ ТА/АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ.....	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	11

РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФОХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ 035.052 РОМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША - ІТАЛІЙСЬКА ОП «ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ СТУДІЇ: ІТАЛІЙСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА, АНГЛІЙСЬКА МОВА»

1.1. Пояснювальна записка

Формою вступних випробувань здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія спеціалізацією 035.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська ОП «Перекладознавчі студії: італійська мова та культура, англійська мова» є фаховий екзамен у письмовій формі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ протягом 2 годин.

Загальні вимоги до вступників:

- наявність ступеня бакалавра або диплома спеціаліста;
- відповідний рівень професійної підготовки, який перевіряється при перехресному вступі на вступній співбесіді за спеціальністю;
- певний рівень результатів студентської наукової підготовки, яка підтверджується нагородами та участю в конференціях, друкованими роботами, оцінкою стажування за кордоном тощо;
- певний рівень іноземних мов.

На підставі представлених документів формується рейтинг вступників на ОС «Магістр», на підстав якого вступники проходять конкурсний відбір.

Питання складені у відповідності з програмами наступних дисциплін:

- Теорія перекладу
- Практичний курс основної іноземної мови (італ.)
- Практика перекладу з основної іноземної мови

Тестові завдання при вступі на ОС Магістр передбачають:		
I блок	0-80	40 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю з трьох можливих, кожне з яких оцінюється у 2 бали
II блок	0-20	10 питань на відповідність між поняттям та його визначенням, що оцінюються 2 балами за кожну правильну відповідь
III блок	0-100	Письмовий переклад суспільно-політичного тексту з італійської мови на українську, що оцінюється наступним чином: - 25 балів – правильний вибір лексичних одиниць; - 25 балів – правильна та чітка граматична будова речень ; - 25 балів – правильно відтворена синтаксична структура речень; - 25 балів – правильна передача змісту повідомлення;

1.2. Типові завдання, що виносяться на іспит

1.2.1. ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

1. Поняття перекладу
2. Поняття тлумачення
3. Відмінність між перекладом і тлумаченням
4. Передумови появи перекладу
5. Роль тлумача в історії
6. Фахова відмінність перекладача і тлумача
7. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві
8. Вільний переклад та сфери його використання

9. Буквальний переклад
10. Види тлумачення
11. Синхронний переклад
12. Послідовний переклад
13. Переклад-нашіптування
14. Переклад з аркуша
15. Переклад реалій
16. Переклад власних назв
17. Види перекладу
18. Скорочений переклад
19. Повний переклад
20. Адаптований переклад
21. Реферативний переклад
22. Анотаційний переклад
23. Процес тлумачення за Якобсоном
24. Відносини між мовою, культурою і перекладом
25. Перекладацький скоропис
26. Рівні еквівалентності за Комісаровим
27. Переклад фразеологізмів
28. Мовні одиниці й одиниці перекладу

1.2.2. ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Переклад тексту українською мовою.

Тексти для перекладу в обсязі 2000 знаків взяті з щоденних італійських та українських видань (L'espesso, La Repubblica, La stampa, Il corriere della sera). Перевага надається рубрикам: зарубіжжя, культура, наука і технології, суспільство.

Приклад завдання з практики перекладу.

3. Перекладіть текст українською мовою.

Текст для перекладу в обсязі 2000 знаків взяті з щоденних італійських та українських видань (L'espesso, La Repubblica, La stampa, Il corriere della sera). Перевага надається рубрикам: зарубіжжя, культура, наука і технології, суспільство.

Spazio, segnale radio misterioso ricevuto da un'altra galassia:

cos'è il Fast Radio Burst

Proviene da una sorgente a 500 milioni di anni luce di distanza. Si è ripetuto per più di un anno ogni 16,35 giorni. Anche se l'origine è sconosciuta, per gli scienziati non si tratterebbe di una civiltà aliena

Nel gergo degli astrofisici si chiamano Fast Radio Bursts (Frb), lampi radio veloci. Durano pochi millesimi di secondo, provengono dall'esterno della nostra galassia e vengono captati dai radiotelescopi in modo casuale. Ora per la prima è stato registrato un segnale (classificato come FRB 180916.J0158+65) che si è ripetuto secondo uno schema regolare. La notizia proviene dal Canada. Gli scienziati dell'esperimento Chime (Canadian Hydrogen Intensity Mapping Experiment) tra il 16 settembre 2018 e il 30 ottobre 2019 hanno identificato un segnale che aveva il seguente schema: nei primi quattro giorni arrivava una volta ogni ora, poi spariva e ritornava dodici giorni dopo con la stessa modalità.

Gli Frb sono una manifestazione ancora non del tutto compresa: per alcuni sono dovuti ai buchi neri, per altri alle pulsar, per altri ancora all'azione della materia oscura. Vennero identificati per la prima volta nel 2007 analizzando dati ricevuti nel 2001 e finora ne sono stati registrati poco più di cento, anche se alcune stime ritengono che sulla Terra ne arrivino migliaia ogni giorno provenienti da ogni zona del cielo. Sono fenomeni di enorme energia, ma dopo aver attraversato l'Universo arrivano da noi con una potenza mille volte inferiore a quella di un messaggio di un cellulare posto alla distanza della Luna

Messaggi alieni?

Gli Frb sono stati ritenuti un mezzo per identificare eventuali civiltà aliene se fossero stati ricevuti con uno schema regolare, tale da ipotizzare un invio preciso e voluto. Ma gli stessi studiosi di Chime dicono che il segnale ricevuto è stato originato con un'energia tra le più forti dell'intero universo, tale da rendere difficile immaginarlo dovuto a una civiltà anche estremamente avanzata. La provenienza, poi, 500 milioni di anni luce da una galassia a spirale, lo esclude da un'origine interna alla Via Lattea. Resta però la domanda del motivo della regolarità dell'impulso. Forse una sorgente che ruota intorno a una stella in un sistema binario, oppure una stella di neutroni e una stella massiccia e molto calda. Concludono gli scienziati: servono ulteriori approfondimenti sugli Frb e in particolare su quello osservato.

1.3. Критерії оцінювання

Оцінювання фахового вступного іспиту здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 130.

Шкала оцінювання

«незадовільно»	0 – 129	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«задовільно»	130 – 149	Вступник здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію. Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«добре»	150 – 179	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії . Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності. Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
«відмінно»	180 – 200	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм,

		<p>аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.</p>
--	--	--

РОЗДІЛ 2.

ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ 035.052 РОМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША - ІТАЛІЙСЬКА ОП «ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ СТУДІЇ: ІТАЛІЙСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА, АНГЛІЙСЬКА МОВА» ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА БАЗІ ДИПЛОМА МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА) ЗА КОШТИ ФІЗИЧНИХ ТА/АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

2.1. Пояснювальна записка

Формою вступних випробувань здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія спеціалізацією 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська ОП «Перекладознавчі студії: італійська мова та культура, англійська мова» є фаховий екзамен у письмовій формі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ протягом 2 годин.

Загальні вимоги до вступників:

- наявність ступеня бакалавра або диплома спеціаліста;
- відповідний рівень професійної підготовки, який перевіряється при перехресному вступі на вступній співбесіді за спеціальністю;
- певний рівень результатів студентської наукової підготовки, яка підтверджується нагородами та участю в конференціях, друкованими роботами, оцінкою стажування за кордоном тощо;
- певний рівень іноземних мов.

На підставі представлених документів формується рейтинг вступників на ОС «Магістр», на підстав якого вступники проходять конкурсний відбір.

Питання складені у відповідності з програмами наступних дисциплін:

- Теорія перекладу
- Практичний курс основної іноземної мови (італ.)
- Практика перекладу з основної іноземної мови

2.2. Перелік тем для вивчення

Граматичний блок

1. Articolo determinativo (forme, particolarità dell'uso)
2. L'articolo indeterminativo (forme, particolarità dell'uso)
3. Nome (generi, forme, numeri, eccezioni)
4. Alterazione (desinenze, significati)
5. Aggettivo (generi, numeri, forme di base)
6. Verbo (coniugazioni)
7. Tempi verbali dell'indicativo
8. Tempi verbali del congiuntivo
9. Modo imperativo
10. Modo condizionale
11. Avverbio (forme, formazione)
12. Uso delle particelle ci / vi
13. Uso della particella ne
14. Gerundio (formazione, particolarità dell'uso)
15. Participio (formazione, particolarità dell'uso)
16. Infinito (formazione, particolarità dell'uso)

Комунікативний блок

1. Si presenti
2. Il mondo di lavoro
3. La città del mio sogno
4. Tempo libero. I miei hobby
5. La mia giornata
6. Il ruolo dell'Internet nella mia vita
7. Moda e stile. Come sono le persone di stile secondo la mia opinione
8. Dieta mediterranea
9. Paese che vai, gente che trovi
10. La situazione economica attuale
11. La situazione politica attuale
12. La situazione ambientale attuale
13. Il sistema dell'istruzione ucraino
14. Il sistema dell'istruzione italiano
15. Il sistema sanitario in Ucraina e Italia. Differenze e prospettive
16. L'arte nella vita moderna

2.3. Критерії оцінювання

Оцінювання індивідуальної усної співбесіди здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь вступника зараховується в наступних випадках:

- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Частина питань розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь вступника не зараховується, якщо більша частина теоретичних питань не була висвітлена або всі питання повністю не розкриті.

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний

			матеріал, знає основоположні теорії і факти, вмie наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вмie аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вмie знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Baker M. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London: Routledge, 2001. 655 с.
2. Eco U. *Dire quasi la stessa cosa. Esperienze di traduzione*. Bompiani, 2003. 391 p.
3. Багатомовний юридичний словник-довідник / І. О. Голубовська, В. М. Шовковий, О. М. Лефтерова та ін. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012. 543 с.
4. Даценко Ю.П. *Arte dell'interpretazione: навчальний посібник з усного двостороннього перекладу з італійської мови для студентів IV-V курсів перекладацьких і філологічних факультетів/інститутів*. К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. 297 с.
5. Карабан В.І. *Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми*. Вінниця, Нова книга, 2004. 576 с.
6. Коптілов В.В. *Теорія і практика перекладу: навч. посібник для студентів*. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
7. Корунець І. В. *Вступ до перекладознавства*. Вінниця: Нова книга, 2008. 154 с.
8. Ребрій О.В. *Перекладацький скоропис*. Вінниця, 2002. 112 с.